

1. Mujudaken salah sawijining kegiatan kangge medharaken gagasan utawa informasi kang katujokaken marang tiyang kathah punika kawastanan ...
 - A. Sesorah
 - B. Guneman
 - C. Pacelathon
 - D. Maos geguritan
 - E. Nembang macapat

2. Supados sesorah saged kasil kanthi becik, tiyang ingkang nindakaken sesorah, becikipun milih perkawis kadosta ing ngandhap punika, kajaba ...
 - A. Dados kawigaten tiyang kathah (umum)
 - B. Narik kawigatosanipun pamiyarsa
 - C. Dipunkuwasani dening ingkang sesorah
 - D. Dipun bisani dening kang sesorah
 - E. Dibisani dening kang mirengaken

3. Pidhato kanthi ngasta cathetan cilik minangka pangeling-eling urutanipun ingkang badhe dipun wedharaken utawa dipun wicantenaken, punika pidhato kanti cara ...
 - A. Apalan
 - B. Ekstemporan
 - C. Naskah
 - D. Khotbah
 - E. Impromptu

4. Pidhato kanti cara dadakan, boten dinyana-nyana. Biasanipun ingkang nindakaken tiyang ingkang sampun pengalaman ugi kagungan ketrampilan micara ing ngajengipun tiyang kathah, punika pidato kanti cara ...
 - A. Apalan
 - B. Ekstemporer
 - C. Naskah
 - D. Khotbah
 - E. Impromptu

5. “*Para rawuh ingkang dhahat kinurmatan ...*”. Tembung *Kinurmatan* sami tegesipun kalih tembung ...
 - A. Dikurmati
 - B. Dirawati
 - C. Dirukti
 - D. Dikurmatake
 - E. Diurutake

6. “Bapak Kepala Sekolah ingkang dhahat kinakbekten, bapak ibu ingkang kinurmatan, saha adhik-adhik ingkang kula tresnani”...
Perangan sesorah/ pidatho punika awujud ...
 - A. Purwaka basa
 - B. Surasa basa
 - C. Wasana basa
 - D. Salam panutup
 - E. Isi

7. “Ing wasana minangka aturipun Bapak Santoso sekalian lumantar kula hambok bilih wonten kiranging boja miwah krama mugi para tamu ngluberaken samodra pangaksama”. Pethikan pidato/ sesorah punika kagungan ancas ...
 - A. Atur pakurmatan
 - B. Nyuwun dongo
 - C. Atur puja puji syukur
 - D. Nyuwun panuwun
 - E. Nyuwun pangapunten

8. Sesorah punika ageng sanget mumpangatipun minangka sarana sesambungan kaliyan masyarakat kanthi langsung, satemah punapa kang dipun kajengaken saged langsung dibiawarakaken lan saged antuk tanggapan setuju punapa botenipun, sesorah ugi saged kangge paring kawruh kangge masyarakat, punika ingkang dados punapanipun sesorah ...
 - A. Maksud
 - B. Tujuan
 - C. Teges
 - D. Mupangat
 - E. Diskusi

9. “*Kanthi rahmating Gusti ingkang Maha Agung, ing wekdal punika kula lan panjenengan sedaya taksih pinaringan karaharjan sarta kawilujengan*”. Ing nginggil punika salah satunggaling cengkorongan sesorah ingkang dipun wastani ...
 - A. Prapernah
 - B. Irah-irahan
 - C. Atur pamuji
 - D. Atur panuwun
 - E. Salam pambuka

10. Wonten ing cuplikan teks sesorah ing nginggil wonten tembung “*kawilujengan*”. Dene tembung “*kawilujengan*” punika kagungan teges ...
 - A. Kabagyan
 - B. Kamulyan
 - C. Keslametan
 - D. Katentreman
 - E. Kesehatan

11. Nalika maos sesorah punika supados dipun gatosaken anggenipun micara kedhah nengsemaken. Micara ingkang nengsemaken punika boten namung awujud pakecapanipun kemawon ananging ugi kabangun saking patrapipun tiyang ingkang gineman. Dening salah satunggaling patrap tiyang ingkang wasis guneman inggih punika ...
 - A. Kedhah menga mengo nalika guneman
 - B. Menawi guneman sakepenake piyambak
 - C. Solah bawa kang boten sopan
 - D. Miwiti anggenipun micara menawa sampun antuk palilah lan swasana kang trep
 - E. Gunemanipun grotal gratul

12. Nalika maos sesorah kedah nggadhaahi sangu babagan swara. Punapa tegesipun swara...
 - A. Ngati-ati anggane nyebut jeneng lan gelar
 - B. Napas ora megap-megap

- C. Swara kudu digladhi kanthi temen lan ajeg
 D. Milih corak lan kelir kang pas
 E. Kabeh jawaban bener
13. Owah-owahan pasemon (raut muka) uga kedah kaudi supados sedaya wau saged nggambaraken isining manah, kang tundhonipun jumbuh kaliyan swasana, punika kalebet cecawis sanguning pamaos sesorah babagan ...
 A. Basa lan sastra
 B. Busana
 C. Micara
 D. Swara
 E. Subasita
14. *Sakderengipun mangga kula dherekaken ngonjukaken rasa syukur wonten ngarsanipun Gusti Kang Maha Agung, amargi saking keparingipun panjenengan lan kula saged ngestreni patemon ing ing wekdal menika kanthi slamet, boten wonten alangan satunggal menapa,,,* Sajroning sesorah, pratelan ing nginggil kalebet perangan....
 A. Surasa basa
 B. Wasana basa
 C. Purwaka basa
 D. Salam pambuka
 E. Pambagya harja
15. *Kiranging boja krama anggen kula anampi rawuh panjenengan, kula tansah nyuwun pangapunten.*
 Pethilan tanggap wacana ing nginggil kalebet perangan....
 A. Surasa basa
 B. Wasana basa
 C. Purwaka basa
 D. Salam pambuka
 E. Pambagya harja
16. Rantaman sesorah ingkang leres inggih menika...
 A. Salam, pambuka, purwaka, isi, surasa basa
 B. Purwaka, atur puji syukur, surasa, salam panutup
 C. Pambuka, atur pakurmatan, wasana basa, salam panutup
 D. Salam pambuka, surasa basa, wasana basa, salam panutup
 E. Salam pambuka, pambuka, surasa, panutup, salam panutup
17. Pariwara radhiyo punika saged dipunandharaken kanthi cara *Theater of the mind* utawi kanthi cara pribadhi. Sawetawis wujudipun saged kanthi dhialog utawi monolog. Ing ngandhap punika ingkang **boten** kalebet titikanipun pariwara radhiyo ingkang becik, inggih punika....
 A. Sopan lan logis
 B. Tembungipun rumit lan endah
 C. Narik kawigaten
 D. Tembunge prasaja
 E. Gampang dimangertosi

18. Pariwara ingkang sae punika kedah ngandhut unsur-unsur ingkang jangkep. Ing ngandhap punika ingkang **boten** kalebet unsur-unsur pariwara inggih punika
 - A. Pihak ingkang masang wara-wara
 - B. Karakteripun paraga ingkang damel iklan**
 - C. Jeneng barang utawa jasa ingkang dipuntawakaken
 - D. Alamat produsen ingkang masang pariwara
 - E. Kahanan barang utawi manfaatipun jasa ingkang dipuntawakaken
19. Jinisipun iklan punika werni-werni, salah satunggalipun inggih punika iklan ingkang namung mbetahaken gambar lan pangolahaning werna, punika dipunwastani....
 - A. Nawakake barang/jasa
 - B. Surasane lomba/andon
 - C. Iklan radio
 - D. Iklan TV
 - E. Iklan cetak**
20. Wara-wara ingkang surasanipun nawakake sawijining barang utawi jasa, dipunarani....
 - A. Brosur
 - B. Sayembara
 - C. Iklan/pariwara**
 - D. Lelayu
 - E. Undhangan
21. Pariwara ingkang mbetahaken piranti swara, audio visual, lan efek inggih punika....
 - A. Nawakake barang/jasa
 - B. Surasane lomba/andon
 - C. Iklan radio
 - D. Iklan TV**
 - E. Iklan cetak
22. Pamaos nalika maosaken pariwara kedah saged mbentenaken aksara konsonan ing abjad Jawa. Amargi wonten perangan ingkang benten kaliyan abjad umum. Abjad kasebut inggih punika *da* lan *dha*, *ta* lan *tha*. Perangan punika kalebet keprigelan/ ketrampilan...
 - A. Swara kang cetha
 - B. Ngreteni tandha waca kang trep
 - C. Pamedhote frasa kang trep
 - D. Nggunakake intonasi, nada lan tekanan kang trep
 - E. Nggunakake pangucap kang trep**

Teks Pariwara menika kangge mangsuli pitakenan soal nomer 23 – 27

- Ibu : “Arep menyang ngendi to ndhuk, kok yahmene wis dandan rapi?”
 Ratih : “Kula bade dhateng peken, Bu.,”
 Ibu : “Lho, kok **njanur gunung**, wong padatan sing nyang pasar kuwi aku, kowe njur sing masak?”
 Ratih : “Boten badhe tumbas sayur, bumbu lan jajan pasar kok Bu.,”
 Ibu : “Njur arep ngapa?”
 Ratih : “Kula raos kok nyambut damel sepriki sepriki boten nate cemenhel wujud napa-napa. Celengan sekedhik niki ajeng kula tumbasaken gelang emas-emasan ngoten lho Bu..”
 Ibu : “Walah, tobat-tobat. Bola-bali bocah yen sabane adoh pitik. Yen arep tuku mas-masan ya ora pasar nggone ta, ndhuk..”
 Ratih : “Lajeng pundi, Bu..?”

Ibu : “Kana ndang menyang **Toko Mas Semar** sing manggon ing ratan Kusuma Bangsa nomer 5. Kowe ora bakal kapusan. Ing Toko Mas Semar emase dijamin murni, surat-surate lengkap, sumadya maneka werna modhel gelang lan mas-masan liyane. Yen tuku ana kana, njur mbesuk arep tok dol maneh ya mesthi gelem nampa, rugine ora akeh, lan sing mesthi pelayanane kepenak lan ramah..”

Ratih : “Wah,,mekaten nggih, Bu. Menawi ngaten kula pamit rumiyin nggih Bu,,”

Ibu : “Ya wis kana,, Ndang budhal, selak tokone tutup.”

Narator: “Ayo tuku mas ing Toko Mas Semar,,Toko Mas semar pancen jooss,,!”

23. Teks pariwara ing nginggil, saenipun dipun giyaraken lumantar....

A. Radhiyo

B. Internet

C. Ariwarti

D. Kalawarti

E. Spanduk

24. Ancasipun pariwara ing nginggil inggih menika...

A. Wara-wara

B. Nawakake jasa

C. Warta keluarga

D. Nawakake barang

E. Layanan masyarakat

25. Pacelathon ing antaranipun paraga sajroning teks pariwara ing nginggil, Ratih ngginakaken basa....

A. Ngoko

B. Ngoko alus

C. Krama

D. Krama alus

E. Krama inggil

26. Pariwara ing nginggil katujokaken kangge....

A. Ratih

B. Ibu-ibu

C. Masyarakat

D. Toko emas

E. Wong ing pasar

27. “Lho kok **njanur gunung**, wong padatan sing nyang pasar kuwi aku, kowe njur sing masak?”

Tembung **njanur gunung** tegesipun.....

A. Kesesa

B. Gawe kaget

C. Dumadakan

D. Gawe gumun

E. Kadingaren

Teks akasara jawa punika kangge mangsuli pitakenan nomer 28-33

?8[zrnFi8negrmi[yosHi=taun\;1785;.
?pnJeneznipunPut]pmBj_ski== \$ulTnHm_@u*uwnkpi=tig,aibunipunR[nn
Hyum=@rwti.
?kannK][tonHi=k=[botenS[aam/gidtezipunWlnFi,fi%negralitFipunG|
lwenQh[ay=put]inipunHi=#egl\xj

28. Cacahipun aksara murda sajroning teks ing nginggil inggih punika
- A. 4
 - B. 5
 - C. 6**
 - D. 7
 - E. 8
29. Pangeran Dipanegara lair ing taun ...
- A. 1795
 - B. 1758
 - C. 1875
 - D. 1785**
 - E. 1685
30. Pangeran Dipanegara punika putranipun... ..
- A. Sultan hamengkubawana II
 - B. Sultan hamengkubawana III**
 - C. Sultan hamengkubawana IV
 - D. Sultan hamengkubawana V
 - E. Sultan hamengkubawana VI
31. Amargi duginipun Walanda ing lingkungan Kraton, pangeran Dipanegara dipungulawenthah dening...
- A. Eyang putrinipun
 - B. Eyang kakungipun**
 - C. Pakdheninipun
 - D. Bulikipun
 - E. Paklikipun
32. Nalika tasih alit, Pangeran Dipanegara dipun gulawenthah ing lingkungan pesantren ingkang mapan ing...
- A. Tegalsari
 - B. Kraton Ngayogyakarta
 - C. Tegalarum
 - D. Tegalreja**
 - E. Tegal
33. ?pe/lukwunizbilihuminFkHi=k=afig=afigu=afigunpuniknmuve
bbHkenKitkir=p]yitN.
Manut ukara ing nginggil, tumindak kang adigang, adigung, adiguna punika ndadosaken kirang ...
- A. Prayoga
 - B. Prayitna**
 - C. Prawira

- D. Pramuniaga
- E. pramuswara

34. *akulai/t=gl\ :15”O[kTobe/taun\ :1998: menawi kaserat latinipun inggih punika*

...

- A. **aku lair tanggal 15 Oktober taun 1998**
- B. aku lair tanggal 16 Oktober taun 1997
- C. aku lair tanggal 17 Oktober taun 1998
- D. aku lair tanggal 19 Oktober taun 1998
- E. aku lair tanggal 20 Oktober taun 1997

35. *napza bisa ngrusak saraf.*

Menawi kaserat latinipun inggih punika ...

- A. npJ+biszu]skSrp+\
- B. npj+bbisz]skSrp+\
- C. **npj+bbiszu]skSrp+**
- D. npJbbisz]skSrp\
- E. npjbbiszu]skSrp\

36. *Pak Kardi, ... kula punika ... bapak, bilih mangke bakda magrib ... katuran ... dhateng bale dhusun saperlu rapat RT. Ceceg-ceceg ing nginggil isinipun kang pener inggih punika ...*

- A. Rawuh, dipundhawuhi, panjenengan, tindak
- B. Tindak, dipundhawuhi, panjenengan, rawuh
- C. Sowan, dipunutus, sampeyan, dugi
- D. **Sowan, dipunutus, panjenengan, rawuh**
- E. Sowan, dipunutus, sampeyan, rawuh

37. *Ukara ing ngandhap punika ingkang pener miturut unggah-ungguhipun basa inggih punika ...*

- A. Putra kula sampun sekolah
- B. Bapak maca koran ing ngarepan
- C. Sampeyan ngertos omahe pak Guru!
- D. **Bapak tindak dateng Semarang**
- E. Ibu tuku gula jawa

38. *Asih : Iki bukune sapa ya ?*

Ningsing : O, buku sing abang iku.....bu guru, wingi dak silih. Manawa sing putuh iku.....

Tembung ingkang trep kangge ngisi ceceg-ceceg ing nginggil inggih menika...

- A. Gadhahane, kagunganku
- B. Kagungane, gadhahane kula
- C. **Kagungane, duwekku**
- D. Gadhahanipun, duwekku
- E. Gadhahanipun, kagunganku

39. *“Aku ora melu dhisik, amarga simbah lagi lara untu.”*

Ukara ing nginggil menawi dipun dadosaken basa krama alus dados.....

- A. **Kula boten tumut rumiyin, amargi simbah nembe gerah waja.**
- B. Kula boten ndherek rumiyin amargi simbah lagi gerah waja
- C. Kula boten tumut rumiyin, amarga simbah nembe lara waja
- D. Kula boten tumut rumiyin, amargi simbah saweg sakit waja
- E. Kula boten ndherek rumiyin, amargi simbah saweg sakit waja

40. Tembung krama inggilipun *lungguh*, *nggawa*, lan *tuku* inggih menika.....
- Pinarak, mbekta lan tumbas
 - Lenggah, ngasta lan mundhut**
 - Pinarak, ngasta lan mundhut
 - Lenggah, mbekta lan tumbas
 - Pinarak, mbekta lan mundhut
41. *Pak Kardi, ... kula punika ... bapak, bilih mangke bakda magrib ... katuran ... dhateng bale dhusun saperlu rapat RT. Ceceg-ceceg ing nginggil isinipun kang pener inggih punika ...*
- Rawuh, dipundhawuhi, panjenengan, tindak
 - Tindak, dipundhawuhi, panjenengan, rawuh
 - Sowan, dipunutus, sampeyan, dugi
 - Sowan, dipunutus, panjenengan, rawuh**
 - Sowan, dipunutus, sampeyan, rawuh
42. Ukara ing ngandhap punika ingkang pener miturut unggah-ungguhipun basa inggih punika ...
- Putra kula sampun sekolah
 - Bapak maca koran ing ngarepan
 - Sampeyan ngertos omahe pak Guru!
 - Bapak tindak dateng Semarang**
 - Ibu tuku gula jawa
43. Bambang gadhah kanca sakelas ingkang naminipun Ahmad, samenika Bambang sampun dados guru, dene Ahmad dados Kepala sekolahipun Bambang. Basa ingkang trep dipun gunakaken Ahmad marang Bambang inggih menika....
- Ngoko alus
 - Ngoko lugu
 - Krama alus**
 - Krama lugu
 - Krama inggil
44. Pakdhe Budi : Nang bapakmu digawekna ngombe apa?
Yanto :
- Wangsulanipun Yanto kangge mangsuli pitakenan Pakdhe Budi, inggih menika....
- Bapak senenge ngunjuk kopi, Pakdhe
 - Bapak paling remen ngombe kopi, Pakdhe
 - Rama paling remen dipundamelaken kopi, Pakdhe**
 - Rama remene ngunjuk kopi, Pakdhe
 - Rama remene didamelke kopi, Pakdhe
45. Unggah-ungguh basa menika dipuntrapaken miturut kahananipun, sinten pawongan ingkang dipun adhepi. Ukara ing ngandhap menika ingkang leres miturut unggah-ungguh basanipun inggih menika...
- Pak Basuki arep kesah dhateng peken
 - Simbah lagi wae tilem, nembe mawon
 - Omahe Pak Lurah ingkang majeng ngilen
 - Bapak sampun rawuh kala wau enjing**
 - Pakdhe sampun nedha menapa dereng ?

46. Pathokan panulise tembang macapat kang ngemot cacahé wanda (*suku kata*) saben sagatra yaiku

- A. guru wilangan
- B. guru lagu
- C. guru gatra
- D. purwakanthi
- E. dong-ding

47. Pathokan panulisane tembang macapat kang ngemot cacahé larik (*baris*) saben sapada yaiku

- A. guru wilangan
- B. guru lagu
- C. guru gatra
- D. purwakanthi
- E. dong-ding

Gatekna tembang macapat ing ngisor iki kanggo mangsuli pitakonan no. 13-15!

*Ngèlmu iku kalakone kanthi laku,
lêkase lawan kas,
têgêse kas nyantosani,
sêtya budya pangêkêse dur angkara.*

48. Tembang ing ndhuwur kalebu tembang ...

- A. Mijil
- B. Durma
- C. Maskumambang
- D. Pocung
- E. Kinanthi

49. Wos surasane utawa isine tembang ing ndhuwur, yaiku ...

- A. golek ngelmu diwiwiti kanthi tenanan
- B. golek ngelmu iku kalakone kudu rekasa
- C. bisa entuk ngelmu yen bisa ngedohi sipat kang ala
- D. yen golek ngelmu iku kanthi tenan bakal bisa kagayuh
- E. golek ngelmu iku kudu temen lan ngedohi sipat ala supaya bisa kasil

50. Tegese tembung *kas* yaiku ...

- A. tumindak ala
- B. gagah
- C. tumindak becik
- D. ngalahake
- E. kekarepan

51. Cacahe guru gatra tembang pocung yaiku ...

- A. 4
- B. 5
- C. 6
- D. 7
- E. 8

52. Kang kalebu **guru wilangan** lan **guru lagu** tembang macapat pocung yaiku ...

- A. 12i, 6a, 8u, 13e
- B. 12u, 6a, 8i, 12a
- C. 12u, 6a, 12a, 8i
- D. 6a, 8i, 12a, 12u
- E. 12u, 12a, 6a, 8i

53. Watak utawa sipate tembang pocung yaiku ...

- A. welas asih
- B. grapyak
- C. galak
- D. sabar
- E. sakarepe dhewe

54. Gatekna tembang macapat ing ngisor iki!

*Bapak pucung renteng-renteng kaya kalung,
dawa kaya ula,
pencokanmu wesi miring,
yèn lumaku si pucung ngumbar swara.*

Tembang pocung ing dhuwur batangane

- a. tali tambang
- b. kalung
- c. sabuk
- d. sepur**
- e. ula

55. Gatekna babagan ing ngisor iki

- 1) Nemtukake irah-irahan kang jumbuh.
- 2) Nggatekake paugeran yaiku guru gatra, guru wilangan, lan guru lagune.
- 3) Nggunakakae basa kang informatif.
- 4) Pigunane saben jinis tembang macapat.
- 5) Watake saben jinis tembang macapat.

Babagan kang wigati nalika arep nulis tembang macapat yaiku nomer ...

- a. 1), 2), lan 3)
- b. 1), 2), lan 4)**
- c. 2), 4), lan 5)
- d. 2), 3), lan 4)
- e. 3), 4), lan 5)

56. Ngelmu iku kalakoni kanthi laku

Lekase lawan kas

Tegese kas nyantosani

Setya budya pangekese dur angkara.

Sedaya tembang macapat menika kagungan pitutur luhur kang kakandut ing syair tembangipun, dene pitutur luhur saking tembang ing nginggil inggih menika ...

- A. Pados ilmu kanthi usaha lan temen, amargi ilmu menika saged damel kesantosan (kekukuhan) ati kang manteb, saged nyingkiri tumindak kang mboten becik**

- B. Ilmu menika bab kang becik, dados pados ilmu kangge sanggu mbenjang
 - C. Pados ilmu kang temenan supaya oleh kamulyan ing donya lan akherat
 - D. Ilmu menika salah satunggaling tiyang agama
 - E. Ilmu bisa jalari bab becik lan ora becik, dados pados ilmu kanthi tenanan
57. Seratan artikel kanthi tema kabudayan ingkang sumebar ing media massa punika sejatosipun nggadhahi ancas, **ancas** artikel ing ngandhap punika **kajaba...**
- A. Kangge nepangaken budhaya dhateng masyarakat sanes ingkang wonten salebeting dhaerah.
 - B. Kangge nepangaken budhaya dhateng masyarakat sanes ingkang saking dhaerah sanes.
 - C. Nyukani kawruh dhateng para maos ngengingi kabudayan saking dhaerah tartamtu
 - D. Kangge media promosi dhaerah
 - E. **Kangge kabetahan damel laporan**
58. Artikel budaya ingkang sae menika kedah ngandhut bab-bab kados ing ngandhap menika, **kajaba...**
- A. **Basanipun endah lan panjang**
 - B. Narik kawigatosan
 - C. Basanipun komunikatif lan sistematis
 - D. Edukatif lan informatif
 - E. Objektif lan faktual
59. Sandiwara menika maragakake paraga kanti dhasar tumindak watake paraga utawi pawongsan sanes, lan ingkang dados ciri khasipun sandiwara inggih menika....
- A. **Pacelathon (dhialog)**
 - B. Ide cerita
 - C. Irian/musik
 - D. Narator
 - E. Amanat
60. Wujudipun sandiwara menika wonten maneka werni, salah satunggalipun inggih menika sandiwara ingkang dipunparagakaken kaliyan gerak-gerik ananging boten wonten dhialog, namung wonten musik lan ekspresi saking paraganipun. Jenis sandiwara menika dipun arani...
- A. Dramatikal
 - B. Drama komedi
 - C. **Drama pantomim**
 - D. Dramatikal
 - E. Drama parodi